

TILAK MAHARASHTRA VIDYAPEETH, PUNE
BACHELOR OF COMMERCE (B.COM.)
EXAMINATION: - JUNE 2022
SECOND SEMESTER
Subject: Environment (BCOM19-106)

Date: 06/06/2022

Total marks: 100

Time: 10.00 am to 1.00 pm

Instructions: 1) Attempt all Questions
2) Figures to the right indicate full marks

Q. 1. A. Answer the multiple Choice questions. (Any 10) (10)

1. By March _____, India had constructed about 1554 major dams
 - a) 1891
 - b) 1981
 - c) 1881
 - d) 1990
2. The tropical forests are regarded as the _____ in biodiversity
 - a) poorest
 - b) richest
 - c) none of These
 - d) all the Above
3. _____ means non-living components in the environment
 - a) Basic components
 - b) Abiotic Components
 - c) Biotic components
 - d) None of These
4. Types of Environmental Pollution are _____
 - a) air Pollution
 - b) water Pollution
 - c) soil Pollution
 - d) all the above
5. The term _____ means surroundings and is generally used as an abstract concept.
 - a) flood
 - b) nature
 - c) environment
 - d) none of these
6. The temporary or permanent cutting of forests is known as _____.
 - a) forestation
 - b) non-renewable resources
 - c) deforestation
 - d) All the Above
7. Minerals are derived from the _____.
 - a) air
 - b) earth
 - c) soil \ land
 - d) None of These
8. An unusual accumulation of water above the ground caused by high tide, heavy rain and melting snow is called _____.
 - a) flood
 - b) draught
 - c) tsunami
 - d) None of These
9. Natural resources is divided into _____ main categories
 - a) two
 - b) four
 - c) three
 - d) five
10. Study of environment means _____.
 - a) science
 - b) nature
 - c) chemistry
 - d) environmental science
11. Major environmental problems are _____.
 - a) Lack of Resource
 - b) Pollution
 - c) Global Changes
 - d) All the Above
12. The _____ constitute 97 percent of the total available water.
 - a) land
 - b) air
 - c) ocean
 - d) soil
13. The globe population has silently crossed the _____ billion mark in the year 2000.
 - a) 6
 - b) 7
 - c) 5
 - d) 8

Q.1. B. Answer in one Sentence (Any 5) (10)

1. Define Socio cultural environment
2. Define Parallel economy
3. Define FDI
4. Define Intrapreneur
5. Define Imitating entrepreneur
6. Define Aquatic Ecosystem
7. Define Desert Ecosystem

Q. 2) Write Short Note (Any 4) (20)

1. Man and Environment
2. Climate and Health
3. National Parks & sanctuaries in India
4. Natural Resources
5. Importance of Environment
6. Air Pollution

Q. 3) Answer the following question in 150 words. (any 3) (30)

1. Describe food chain.
2. Describe the different causes of noise pollution and explain various measures to be taken to avoid noise pollution.
3. Explain the causes for loss of bio-diversity in India.
4. Explain in detail what is Global Warming
5. Describe the different causes of water pollution and explain various diseases caused by water pollution.

Q. 4) Answer the following question in 300 words. (any 2) (30)

1. Describe Human Population and Environment.
2. Explain the three disciplines of environmental science with diagram.
3. What is Pollution? Explain the different types of Environmental Pollution.
4. How factories and large industrial units increase pollution?

मराठी रूपांतर

सूचना : १) सर्व प्रश्न अनिवार्य
२) उजवीकडील अंक पूर्ण गुण दर्शवितात.

प्र. १. अ खालील प्रश्नांचे योग्य पर्याय निवडा. (कोणतेही १०) (१०)

१. मार्च पर्यंत भारताने सुमारे १५५४ प्रमुख धरणे तयार केली आहेत.
अ) १८९१ ब) १९८१
क) १८८१ ड) १९९०
२. उष्णकटिबंधीय जंगलांना जैवविविधता म्हणून म्हणून ओळखले जाते.
अ) सर्वात गरीब ब) श्रीमंत
क) यापैकी एकही नाही ड) वरील सर्व
३. म्हणजे वातावरणात जिवंत नसलेले घटक
अ) मूलभूत घटक ब) अजैविक घटक
क) जैविक घटक ड) यापैकी एकही नाही
४. पर्यावरण प्रदुषणाचे प्रकार
अ) वायू प्रदुषण ब) जल प्रदुषण
क) भूमी प्रदुषण ड) वरील सर्व

५. म्हणजे आसपासचा परिसर आणि हि संकल्पना सामान्यतः अमूर्त (abstract) संकल्पना म्हणून वापरली जाते.
- अ) पूर ब) निसर्ग
क) पर्यावरण ड) यापैकी एकही नाही
६. जंगलांची तात्पुरती किंवा कायमची नासधूस करणे याला म्हणतात.
- अ) वनीकरण ब) नूतनीकरण न करण्यायोग्य स्रोत
क) जंगलतोड ड) वरील सर्व
७. खनिजे मिळतात.
- अ) हवा ब) पृथ्वी
क) माती/जमिनीतून ड) यापैकी एकही नाही
८. जमिनीच्या वर असामान्य जलसंपदा, मुसळधार पाऊस आणि बर्फ वितळणे याला म्हणतात.
- अ) पूर ब) दुष्काळ
क) सुनामी ड) यापैकी एकही नाही
९. नैसर्गिक संसाधने मुख्य श्रेणींमध्ये विभागली जातात.
- अ) दोन ब) चार
क) तीन ड) पाच
१०. वातावरणाचा अभ्यास म्हणजे
- अ) विज्ञान ब) निसर्ग
क) स्सायनशास्त्र ड) पर्यावरण विज्ञान
११. प्रमुख पर्यावरणविषयक समस्या आहेत.
- अ) संसाधन अभाव ब) प्रदूषण
क) जागतिक बदल ड) वरील सर्व
१२. एकूण उपलब्ध पाण्यापैकी तील पाणी हे ९७% आहे
- अ) जमीनी ब) हवे
क) महासागरा ड) माती
१३. वर्ष २००० मध्ये जागतिक लोकसंख्या अब्ज ने ओलांडली गेली आहे.
- अ) ६ ब) ७
क) ५ ड) ८

प्र. १. ब एका वाक्यात उत्तरे लिहा. (कोणतेही ५) (१०)

१. सामाजिक सांस्कृतिक पर्यावरण व्याख्या लिहा
२. समांतर अर्थव्यवस्था व्याख्या लिहा
३. परकीय गुंतवणूक व्याख्या लिहा
४. अंतस्थ योजक व्याख्या लिहा
५. अनुकरणवादी उद्योजक व्याख्या लिहा
६. जल परिसंस्था व्याख्या लिहा.
७. वाळवंट परिसंस्था व्याख्या लिहा.

प्र. २) टीपा लिहा. (कोणतेही ४) (३०)

१. मनुष्य आणि पर्यावरण
२. हवामान आणि आरोग्य
३. भारतातील राष्ट्रीय उद्याने आणि अभयारण्ये
४. नैसर्गिक संसाधने
५. वातावरणाचे महत्त्व
६. वायू प्रदूषण

प्र. ३) खालील प्रश्नांची १५० शब्दांत उत्तरे द्या (कोणतेही ३) (२०)

१. अन्नचक्र/अन्नसाखळी चे स्वरूप स्पष्ट करा.
२. ध्वनी प्रदूषणाची कारणे वर्णन करा आणि ध्वनी प्रदूषण टाळण्यासाठी उपाय सांगा.
३. भारतातील जैवविविधतेचा नाश माणसांकडून कोणकोणत्या कारणाने होऊ शकतो विविचेन करा.
४. जागतिक तापमान वाढ (ग्लोबल वॉर्निंग)
५. जल (पाणी) प्रदूषणाची विविध कारणे आणि पाण्याच्या प्रदूषणामुळे होणारे रोग यांचे वर्णन करा.

प्र. ४) खालील प्रश्नांची ३०० शब्दांत उत्तरे द्या (कोणतेही २) (३०)

१. लोकसंख्या आणि पर्यावरण यांच्या संबंधाचे वर्णन करा.
२. पर्यावरणाशी निगडित तीन मुख्य शाखा आकृतीसह स्पष्ट करा.
३. प्रदूषण म्हणजे काय? पर्यावरणातील प्रदूषणाचे प्रकार स्पष्ट करा.
४. कारखाने आणि मोठे औद्योगिक विभाग प्रदूषण कसे वाढवतात?
